

Pràcticum I

2015/2016

Codi: 102022

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	OB	1	2

Professor de contacte

Nom: Maribel García Gracia

Correu electrònic: Maribel.Garcia@uab.cat

Equip docent

Maribel García Gracia

Rosa Maria Pallarés Mercader

Rosalina Alcalde Campos

Carme Sanjuán González

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

- Es recomana a l'alumnat que al matricular-se d'aquesta assignatura ho faci també de l'assignatura "Context social i gestió escolar" atès que els continguts d'aquesta última són fonamentals per a la bona realització de les practiques.
- Cal realitzar 70 hores d'estada en el context (inclou aula, escola i territori). D'aquestes,60 hores han de ser obligatòriament d'estada en el centre i aula. Això correspon a 10 dies de jornada completa (60 hores, per 6 hores cada dia). L'hora de dinar no es comptabilitza com a hora de pràctiques, mentre que la d'exclusiva sí.
- Es contempla la possibilitat que hi hagi casos especials (aportant contracte laboral). En aquests casos cal tenir en compte els requisits mínims següents: les persones que no poden assistir a l'escola pel matí o per la tarda, han de garantir 5 dies complerts (matí i tarda) a l'escola, preferiblement en la setmana inicial del practicum". La resta d'hores fins a 60, les hauran de completar amb fraccions de dia (matins o tardes, segons el cas) soltes. Així doncs, la distribució general de les pràctiques serà:10 dies complets en el centre i aula.

Objectius

Les pràctiques de primer tenen per objectiu fonamental que els i les estudiants, en grup, prenguin un primer contacte, com a futurs/es professionals, amb un centre escolar i facin una observació de caràcter global de tres aspectes fonamentals: l'entorn social de l'escola, una aproximació rigorosa i sistemàtica a l'observació i anàlisi a la realitat educativa i organitzativa d'un centre escolar i al territori en què aquests s'ubica.

Objectius generals:

1. Estudiar la complexitat de les institucions educatives en una societat en canvi.
2. Analitzar la relació entre l'entorn social i l'escolar i les relacions socials que es donen en el si de l'escola.
3. Aplicar la perspectiva sociològica a l'anàlisi de la realitat educativa i dels diferents contextos socials.

4. Comprendre les relacions escola i entorn social.
5. Identificar els elements que configuren un centre educatiu.
6. Comprendre les relacions sistemàtiques entre els diferents plantejaments institucionals de centre i la dinàmica escolar.

Objectius instrumentals:

7. Instrumentar eines per a l'observació sistemàtica de la realitat escolar i social
8. Recollir i elaborar dades de fonts primàries (entrevistes, diari d'observació...) i secundàries (estadístiques, anàlisi de documents...) així com saber interpretar-les en relació als coneixements teòrics apresos a d'altres assignatures vinculades a la matèria.
9. Comunicar formalment els resultats obtinguts del procés d'anàlisi de la realitat social i escolar

Competències

- Demostrar que comprèn la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació infantil i als seus professionals.
- Demostrar que coneix l'evolució de les escoles d'Educació Infantil i altres serveis d'atenció a la primera infància així com la diversitat d'accions que comprenen el seu funcionament.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació a l'acció.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les dades obtingudes en el diagnòstic socio-educatiu en el procés de planificació educativa.
2. Compartir el coneixement específic amb altres professionals per assegurar una solució o producte millor.
3. Comprendre el funcionament de les diferents estructures organitzatives del centre escolar.
4. Construir guies i pautes d'observació.
5. Definir els elements que constitueixen un centre educatiu com a organització complexa.
6. Diagnosticar la realitat socio-educativa dels centres a partir de la identificació dels factors socials que la condicionen.
7. Identificar el marc d'autonomia del Mestre en la societat actual.
8. Integrar i analitzar les dades i informacions dels diferents tipus d'observació.
9. Lliurar en temps i forma les activitats proposades.
10. Relacionar les observacions dels contextos educatius amb les teories i aprenentatges formals realitzats.

Continguts

1. Tipologia d'escoles d'educació infantil/primària a Catalunya.
2. Caracterització del territori: relacions escola i entorn.
3. Escola i Administració educativa.
4. Naturalesa i diversitat dels rols dels i de les professionals en les escoles d'Educació Infantil/Primària.
5. La col·laboració entre professionals vinculats al món de la infància.

6. Els plantejaments institucionals de centre. Els projectes d'escola: sentit, tipologia, estructura i caracterització.
7. Agrupament dels i de les mestres, de l'alumnat i organització de l'aula.
8. Els espais educatius de l'escola.
9. Anàlisi dels processos comunicatius i interactius amb les famílies.
10. Instruments i metodologies de recollida i anàlisi de dades en educació.

Metodologia

El Practicum 1 del grau d'educació infantil es un mòdul integrat per un seguit d'activitats formatives diverses i amb un sentit clarament exploratori i d'anàlisi global de la realitat escolar i social. Les diferents activitats estan organitzades sobre dues variables diferents: localització i agrupament.

A) Localització: fa referència al lloc on es realitzen. Poden ser activitats d'aula i activitats de camp. Les activitats d'aula són els tallers, seminaris i tutories individuals o col·lectives que permeten planificar i concretar les accions formatives que integren el mòdul de Practicum I. Les activitats de camp són les que es realitzen fora de la universitat, sobretot vinculades a una escola d'educació infantil/primària i en relació al territori on aquest s'ubica.

B) Agrupament: fa referència a la naturalesa de l'activitat. Pot ser de tipus individual o grupal. Són activitats individuals de caràcter exploratori, analític i descriptiu que cada estudiant ha de fer per si mateix. Aquestes activitats poden ser preparatòries del treball de camp o d'estudi particular de les dades sobre el territori. Les activitats grupals representen la part més important del mòdul i es vehiculen en relació al grup d'estudiants que fan pràctiques en un mateix centre educatiu i treballen de forma cooperativa.

El professorat de la Facultat assignarà per a cada una de les escoles de les zones assignades a la UAB un nombre màxim de 5 alumnes. Aquests alumnes conformen un equip de treball que opera col·lectivament en totes les activitats grupals del curs. Només el professorat de la Facultat i en circumstàncies excepcionals pot modificar les composicions dels grups o les assignacions a escoles o zones escolars. L'alumnat matriculat a un grup classe es dividiran en zones geogràfiques i tindran assignat un tutor-a de Facultat.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Estada al centre de practiques i al territori	70	2,8	1, 2, 6
Seminaris	15	0,6	1, 6
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	63	2,52	6, 10

Avaluació

1. **Memòria final.** Suposa una 40% de l'avaluació i representa una síntesi descriptiva, valorativa i analítica de les diferents activitats, recerques i observacions realitzades durant tot el practicum I.
2. **Tutories i seminaris.** Representen un pes del 15% de l'avaluació i suposen la supervisió i seguiment, per part del professorat de la Facultat, d'algunes activitats de tipus pràctic i metodològic.

3. Exposicions de treballs. Implica un 20% de l'avaluació i consisteix en l'assistència i participació en les reunions plenàries per tal de comunicar, valorar i analitzar la informació recollida a les diferents escoles i els seus entorns.

4. Informe de l'escola. Implica un 25% de l'avaluació i ha de ser emès pel mestre o per la mestra responsable de l'equip de treball.

Totes les activitats avaluablestaran sotmeses a criteris formals, entre ells l'ortografia, redactat i presentació. El professorat podrà suspendre o baixar la nota de l'activitat que consideri que no reuneixi uns mínims acadèmics en els aspectes esmentats. Es tindrà en compte el rigor informatiu i la correcció conceptual, la claredat i la coherència expositiva (oral i escrita) i l'adequació i la correcció lingüístiques.

La còpia i el plagi són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero en tot el bloc on es situï el treball. En el cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat de qui, s'aplicarà la sanció a tots dos alumnes. Volem recordar que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts, sigui publicat en paper o en forma digital a Internet . (veure documentació de la UAB sobre el plagi a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició del treball	20%	2	0,08	3, 5, 6, 8, 10
Memoria Final	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tutories i Seminaris	15%	0	0	4, 6, 8, 9

Bibliografia

Alegre, M.A.; (2006). L'acollida i l'escolarització de l'alumnat d'origen estranger al sistema educatiu català. Dins: Bonal, X (ed). *L'Estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2005*. Barcelona: Mediterrània.

Antunez, S.; (1993). *Claves para la organización de centros escolares*. Barcelona: Horsori.

Antunez, S. ; Gairín, J. (1996). *Fundamentos y prácticas de la organización escolar*. Barcelona: Grao.

Anyon, J. (1999). Clase Social y conocimiento escolar. Dins: Fernández Enguita, M. (comp.) *Sociología de la educación. Textos fundamentales*. Barcelona: Ariel.

Armengol, C., Pallarès, R.M.; Feixas, M. (2003). *Seguint el fil de l'organització*. Col·lecció Materials. Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

Coronel, J.M.; López, J.; Sanchez, M. (1994). *Para comprender las organizaciones escolares*. Sevilla: Repiso.

Escamilla et al. (2006). *La LOE: Perspectiva pedagógica e histórica*. Barcelona. Grao.

Fernández Palomares, F. (Coord)(2003). *Sociología de la Educación*. Madrid: Pearson.

Gairín, J.; Darder, P. (Coord.) (1996). *Organización de centros educativos. Aspectos básicos*. Barcelona: Práxis.

Garcia, M. (2003). El sistema de enseñanza como construcción histórica y social. Dins: Fernández Palomares (Coord). *Sociología de la educación*. Madrid; Pearson. pp.87-114.

García de León, M.A.; De la Fuente, G.; Ortega, F.; (eds.) (1993). *Sociología de la Educación*. Barcelona: Barcanova.

Jackson, P.W., (1975) *La vida en las aulas*. Madrid: Morata.

Llei d'Educació de Catalunya (2/2009, del 10 de juliol) DOGC 5422 - 16.7.2009

Santos, M. (2000). *La escuela que aprende*. Madrid: Morata.

Taberner, J.(1999). *Sociología y Educación*. Barcelona: Tecnos.

Webs de recursos, informes i estudis sobre el sistema educatiu:

Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya . <http://www20.gencat.cat/portal/site/ensenyament>

Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya. Generalitat de Catalunya.
<http://www20.gencat.cat/portal/site/ensenyament/menuitem.0abe0881c305d9a1c65d3082b0c0e1a0/?vnextoid=>

Fundació Jaume Bofill. <http://www.fbofill.cat/>

Ministerio de Educación Cultura y Deporte. <http://www.mecd.gob.es/ministerio-mecd/>

Instituto Nacional de Evaluación Educativa. <http://www.mecd.gob.es/inee/portada.html>